

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
---------------------	----

Część pierwsza

MARGINALIZM I KIERUNKI EMPIRYCZNE W EKONOMII BURŻUAZYJNEJ

Rozdział I. <i>Kierunek subiektywno-marginalistyczny</i> , Witold Sierpiński	15
--	----

Dział I. Ogólna charakterystyka ekonomii subiektywistycznej . .	16
1. Metoda badań	16
2. Społeczne źródła subiektywizmu	25
3. Początki myśli subiektywistycznej	33

Dział II. Szkoły w ekonomii subiektywistycznej	41
--	----

1. Szkoła austriacka	41
a) Teoria użyteczności krańcowej	42
b) Koncepcja ceny E. Böhm-Bawerka	49
c) Teoria podziału dochodu narodowego	51
2. Szkoła anglo-amerykańska (neoklasyczna)	56
a) Dlaczego „neoklasyczna”?	56
b) Teoria ceny A. Marshalla	59
c) Teoria kosztów i podziału A. Marshalla	73
d) Teoria podziału i mechanizmu funkcjonowania gospodarki J. B. Clarka	75
e) Równowaga przedsiębiorstwa	80
f) Ocena teorii A. Marshalla	84
3. Szkoła lozańska (matematyczna)	86
a) Założenia metodologiczne	87
b) Koncepcja ogólnej równowagi ekonomicznej	90
c) Teoria wyboru Vilfreda Pareto, J. R. Hicks	96

Rozdział II. <i>Ekonomia dobrobytu</i> , Janusz Górski	104
--	-----

1. Powstanie koncepcji. Narzędzia. Starsza ekonomia dobrobytu	104
---	-----

2. Nowa ekonomia dobrobytu	107
3. Próba oceny	114
Rozdział III. Młodsza szkoła historyczna. Witold Sierpiński . .	118
1. Ogólna charakterystyka szkoły historycznej	118
2. Metoda badań	121
3. Społeczna ideologia szkoły historycznej	125
4. Poglądy głównych przedstawicieli szkoły historycznej . . .	127
Rozdział IV. Instytucjonalizm. Witold Sierpiński	134
1. Wprowadzenie	134
2. T. B. Veblen — szkic biograficzny i kilka uwag ogólnych	135
3. Krytyka marginalizmu	138
4. Pojęcie instytucji; instytucje a technologia	140
5. Teoria rozwoju kapitalizmu	145
6. Ogólna charakterystyka instytucjonalizmu	149
7. Opis struktury kapitalizmu amerykańskiego	152
8. Główni przedstawiciele instytucjonalizmu	156
a) John R. Commons	156
b) Wesley C. Mitchell	159
Część druga	
MARKSIZM I REWIZJONIZM	
Rozdział V. Rewizjonizm w socjaldemokracji zachodnioeuropejskiej. Witold Sierpiński	163
Rozdział VI. Teoria kapitału finansowego Rudolfa Hilferdinga. Witold Sierpiński	181
Rozdział VII. Teoria akumulacji kapitału Róży Luksemburg. Witold Sierpiński	195
1. Wprowadzenie	195
2. „Akumulacja kapitału” a teoria ekonomiczna K. Marksa . .	199
3. Problem realizacji I	205
4. Problem realizacji II	210
5. Rola otoczenia niekapitalistycznego	218
6. Imperializm	224
Rozdział VIII. Wkład W. Lenina w rozwój ekonomii politycznej (do Rewolucji Październikowej). Janusz Górski	231
1. Polemika z narodnikami i legalnymi marksistami	231
2. Teoria imperializmu	236

a) Tło gospodarcze i ideologiczne	236
b) Podstawowe założenia leninowskiej teorii imperializmu	241

Rozdział IX. Rozwój ekonomii politycznej w ZSRR w okresie międzywojennym. Janusz Górski	249
1. Punkt wyjścia	249
2. Wkład W. Lenina	252
3. Problemy rachunku ekonomicznego w okresie komunizmu wojennego	263
4. Problemy funkcjonowania i wzrostu gospodarki w radzieckiej ekonomii w końcu lat dwudziestych	268
a) Problemy funkcjonowania	268
b) Zagadnienia wzrostu gospodarczego	274
5. Okres kultu jednostki	278
6. Kilka wniosków	279

Część trzecia

J. M. KEYNES I EKONOMIA POKEYNESOWSKA

Rozdział X. Przemiany w ekonomii burżuazyjnej w latach trzydziestych XX wieku. Janusz Górski	283
Dział I. Teoria niedoskonałej konkurencji	287
1. Początki	287
2. Konkurencja niedoskonała i doskonała	291
3. Formy rynku	296
4. Polityka monopolistów	300
5. Następstwa niedoskonałej konkurencji	301
6. Ocena i społeczne uwarunkowanie teorii niedoskonałej konkurencji	304
Dział II. Keynesizm	308
1. J. M. Keynes — szkic biograficzny i kilka uwag ogólnych	308
2. Społeczno-gospodarcze tło keynesizmu. Prekursorzy	310
3. Metoda badań	313
4. Model Keynesa	316
a) Metodologiczna koncepcja modelu	316
b) Zmienne niezależne i zmienne zależne	319
5. Zagadnienie równowagi	324
6. Następstwa rozbieżności oszczędności i inwestycji	330
7. Mnożnik	334
8. Próba wyjaśnienia rzeczywistości	339

a) Teoria stagnacji sekularnej	339
b) Teoria cyklu koniunkturalnego	342
9. Wnioski dla polityki gospodarczej	344
10. Ocena teorii Keynesa	352
11. Prawicowy i lewicowy keynesizm	360
Rozdział XI. Rozwój badań dynamicznych. Janusz Górski . . .	362
1. Ogólna charakterystyka teorii dynamicznych	362
2. Dynamizacja mnożnika	364
3. Zasada przyspieszenia	366
a) Mechanizm działania akceleratora	366
b) Współczynnik kapitałowy	370
4. Inwestycje autonomiczne i indukowane	372
Rozdział XII. Teorie cyklu koniunkturalnego. Janusz Górski . .	374
1. Wczesniejsze teorie cyklu	374
a) Początki	374
b) Teorie XX wieku	376
2. Model cyklu Samuelsona-Hicksa	381
Rozdział XIII. Teorie wzrostu gospodarczego. Janusz Górski . . .	386
1. Wprowadzenie	386
2. Teorie wzrostu a statyka J. M. Keynesa	389
3. Model wzrostu zrównoważonego E. Domara	390
a) Założenia i ekspozycja modelu	390
b) Problem wzrostu niezrównoważonego	396
c) Problem pełnego zatrudnienia	399
4. Model wzrostu R. F. Harroda	401
a) Wzrost zrównoważony	401
b) Teoria wahań cyklicznych	406
5. Ocena burżuazyjnych teorii wzrostu gospodarczego	410
6. Porównanie formuły M. Kaleckiego z modelem wzrostu Domara-Harroda	417
Rozdział XIV. Teorie rozwoju gospodarczego. Janusz Górski . . .	420
1. Teoria J. A. Schumpetera	420
a) Teoria wzrostu gospodarczego i cyklu koniunkturalnego	420
b) Teoria rozwoju gospodarczego (przemian kapitalizmu)	426
c) Ocena teorii J. A. Schumpetera	430
2. Teoria sekularnej stagnacji	433
3. Teorie strukturalnych przemian kapitalizmu	439
a) Teorie „kapitalizmu ludowego”	439

b) Teorie „siły równoważącej”, „społeczeństwa obfitości”, „systemu przemysłowego”	445
---	-----

Rozdział XV. Teorie rozwoju krajów słabo rozwiniętych gospodarczo. Janusz Górski	453
1. Wprowadzenie	453
2. Teorie głoszące „rozwój przez handel”	457
3. Teorie wzrostu inicjowanego	459
a) Dlaczego „wzrost inicjowany”?	459
b) Zakres funkcji państwa	463
4. Teoria „startu” do samoczynnego wzrostu gospodarczego	465
5. Podstawowe problemy realizacji wzrostu w kraju słabo rozwiniętym	468

Część czwarta

POLSKA MYŚL EKONOMICZNA

Rozdział XVI. Polska myśl ekonomiczna w latach 1865-1918. Janusz Górski	475
1. Polscy radykalni demokraci	475
2. Ideologia gospodarcza polskiego pozytywizmu	477
3. Ekonomia burżuazyjna w Galicji	480
4. Początki ekonomii marksistowskiej w Polsce	484
5. Rewizjonizm w polskiej myśli ekonomicznej	492
Rozdział XVII. Polska myśl ekonomiczna po 1918 roku. Witold Sierpiński	495
1. Ekonomia akademicka w latach dwudziestych	496
2. Nowe zjawiska w polskiej myśli ekonomicznej lat trzydziestych	501
a) Instytut Badania Konjunktur i Cen	501
b) Michał Kalecki	502
c) Instytut Gospodarstwa Społecznego	505
d) Oskar Lange	508
3. Ekonomiczne koncepcje KPP	513
Zakończenie	517
Indeks nazwisk	532